

İstanbul Sanayi Odası Basın Bülteni

İSO Başkanı Bahçivan: Cari açığın nedeni enerjide dışa bağımlılık

Sanayici sermayeden yemeye başladı

İSO Başkanı Bahçivan, 17 Aralık'ta başlayan siyasi gerilimin sanayicinin sürdürülebilir başarısının yegane şifresi olan "istikrar" ortamını tehdit ettiğini söyledi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisi'nin ocak ayı toplantısı, "Türkiye'nin Enerji Görünümü ile Alternatif Çözümler ve Sanayimiz" ana gündemi ile gerçekleşti. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın konuk olduğu toplantıda sanayiciler, iş dünyasının sürdürülebilir başarısı için siyasi ve ekonomik istikrarın gerekliliği ile enerji başta olmak üzere rekabet gücünü etkileyen temel unsurlar üzerinde durdu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, toplantıdaki konuşmasında, 17 Aralık'ta başlayan siyasi gerilimin; sanayicinin sürdürülebilir başarısının yegane şifresi olan "istikrar" ortamını tehdit ettiğini söyledi. Bahçivan, şöyle konuştu: "Ülkemizde hasret kaldığımız istikrar ortamına son 12 yıldır kavuşmuştuk. Makro açıdan bazı temel sorunlarımız olsa da bunları yönetme noktasında güven verici bir yaklaşımla karşı karşıyaydık. Fakat şu son bir ay içinde yaşadıklarımız, hiç mi hiç hesapta yoktu. Öyle bir noktadayız ki, bugün bir sanayici için ayakta kalabilmek, adeta bir başarı hikâyesi olacaktır. Kurun bu kadar dalgalandığı ve nereye gideceği konusunda kimsenin bir şey bilmediği bir ortamda fiyatlamaya yapmak gerçekten çok zor."

Her şeyi Merkez Bankası'ndan beklemek doğru değil

Merkez Bankası'nın, turbülanslı ortamda elinden geleni yapmaya çalıştığını da vurgulayan Bahçivan, "Şapkadan tavşan çıkarmayı bekler gibi her şeyi Merkez Bankası'ndan beklemek doğru bir yaklaşım değildir" dedi. Bahçivan, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Döviz kuru, biz sanayiciler için hayati önemdedir. Özel sektörün dış borç stokunun 260 milyar doları aştığı görülüyor. Özel sektörü bu borçlanma noktasında eleştirenlere bir çift sözümüz var: Ülkemizde tasarruf oranları çok yüksek de acaba biz mi bilmiyoruz. Sermaye piyasaları çok gelişmiş de biz mi kullanmıyoruz. Üretim için kullanılacak kaynak var da özellikle mi gidip dışarıdan dövizle borçlanıyoruz."

Son 10 yılda çok övünülen yüksek büyümede bu borçların çok önemli bir rol oynadığının unutulmaması gerektiğini ifade eden Bahçivan, “Dış borç stokundan kaynaklanan tedirginliği yaşarken son 12 yılın ilk büyük çalkantısına tanıklık etmekteyiz. Ancak 2000 öncesindeki gibi, ilk rüzgârda savrulup gitmediğimizi de burada özellikle vurgulamak isterim. Çünkü geçmiş 12 yıldan gelen bir güven birikimi var. Hem siyasi istikrarın hem ekonomik istikrarın getirdiği güçlü bir birikim bu. Biz şu anda bu birikimi yiyerek yol alıyoruz. Bir tür sermayeden yemek gibi bir şeyden söz ediyorum. Hatta buna sermaye birikimini de ekleyebiliriz. Ama bu güven birikimine sırtımızı daha ne kadar dayayabiliriz, orası meçhul” dedi.

120 milyar dolarlık yatırım gerekiyor

Türkiye'nin enerji tüketiminde yüzde 70'leri aşan oranda dışa bağımlı olmasının, cari açığın temel nedenlerinden olduğuna dikkat çeken İSO Başkanı, Türkiye'de 2023 yılına kadar enerjide yıllık yüzde 7'lik bir artış öngörüldüğünü kaydetti. Bahçivan, bu artış hızını karşılamak için gereken yatırım miktarının 120 milyar dolar olduğunu söyledi.

Bahçivan, “Türkiye, güçlü jeopolitik ve jeoekonomik konuma sahiptir. Bu konum nedeniyle, ülkemizi sadece bir köprü veya transit ülke olarak adlandırmakla kalmamalıyız. Dünya enerji fiyatları üzerinde belirleyici bir konuma gelmeyi hedeflemeliyiz” dedi.

Gaz kesintileri sıkıntı yaratıyor

Enerji fiyatları kadar enerjiye kesintisiz ulaşmanın da “rekabet gücü” açısından önemli olduğuna dikkat çeken İSO Başkanı Bahçivan, doğalgazda ciddi sıkıntılar bulunduğunu belirterek gaz kesintilerinden şikayetçi oldu. Geçmişte yanlış enerji politikaları nedeniyle dışa bağımlılığın arttığının altını çizen Bahçivan, “yumurtaları aynı sepete koymama” ilkesi çerçevesinde dışa bağımlılığı azaltmak için “çevre duyarlılığı şartıyla” nükleer enerjiye destek verdi.

Enerji verimliliğinin artırmak gerekiyor

Sanayicinin elektrik maliyetlerini düşürmek için yapılacak ilk işin; geri dönüşü en hızlı yatırım aracı olan enerji verimliliğini artırmak olduğunu söyleyen Bahçivan, enerji verimliliği ile ilgili yapılacak yatırımların çok daha güçlü teşvik sistemiyle desteklenmesi gerektiğini belirtti. Bahçivan, “Serbest tüketici mekanizmasının oluşturulması ile sanayicilerimizin büyük kısmı bu serbest tüketici sıfatını kazanmış ve elektriği daha uygun maliyetle temin etme imkânına sahip olmuşlardır. Fakat, sanayicilerimizin özellikle fiyat mekanizmaları ve kontratlar konusunda kafaları karışık” dedi.

Akkuyu'ya 8 milyar dolarlık yerli yatırım

Enerjide yerli sanayinin desteklenmesi gerektiğine de dikkat çeken Bahçivan, “Birçok sektörde dışa bağımlılığı azaltacak, milli gelir, istihdam, ödemeler dengesi, vergi/sigorta ödemeleri ve ülkemizin uluslararası rekabet gücü üzerinde olumlu etki yapacaktır. Bir diğer yol; kamu alımlarında yurt içinde üretilen ürünlerin tercih edilmesi olmalıdır. Örneğin, Akkuyu'da kurulacak ve maliyeti 20 milyar dolar olacak olan ilk nükleer santralimizde, hükümetimizin hesaplarına göre yerli sanayimize, inşaat firmalarına ve diğer birçok sektöre yönelik 7-8 milyar dolarlık bir yatırım imkanı doğacaktır” dedi.